

Naturskyddsföreningen
Skåne

Ge oss kraft
att förändra
pg. 9 98 37-7

Verksamhetsplan 2020

Naturskyddsföreningen i Skåne är en ideell och partipolitiskt obunden miljöorganisation. Kärleken till naturen är vår drivkraft. Vi sprider kunskap, kartlägger miljöhot och försöker hitta konstruktiva lösningar på problem. Naturskyddsföreningen i Skåne arbetar för naturupplevelser, kunskapsspridning och opinionspåverkan inom natur och miljö och vill, med lusten och glädjen som drivkraft, värna, vårda och visa naturen i Skåne. Vi verkar för en hållbar livsstil och samhällsutveckling och påverkar med kunskap och engagemang allmänhet, beslutsfattare och media i natur- och miljöfrågor.

Föreningen har 24 000 medlemmar i 28 lokalföreningar, en i varje kommun förutom några som utgörs av mer än en kommun. Medan en del kretsar i Skåne har omfattande verksamhet med många aktiva har andra kretsar svårt att engagera medlemmar, i synnerhet till förtroendeuppdrag. Under 2020 fortsätter vi ett direkt stödande arbete för att hjälpa kretsar hitta fler som vill engagera sig, något som genomförts med lyckat resultat enligt en särskild modell sedan 2018.

Kretskonferenser ska framöver hållas minst en gång per år, delvis som ersättning för att det mer formella kretsrådet under 2020 läggs ned.

Observera att när detta skrivs är vi i den olyckliga situation som uppstått på grund av COVID -19. Även vår verksamhet kan komma att påverkas av detta, med exempelvis inställda eller uppskjutna aktiviteter.

Kansli, administration och ekonomi

Föreningens vision, strategi och värdegrund har dokumenterats. Regelverken för bland annat föreningens arbetsmiljöarbete, administrativa rutiner och system är fastställda och en personal-

handbok finns på plats. Föreningens kansli finns sedan februari 2019 på Järnvägsgatan 8 i Höör. Föreningen följer löpande upp det ekonomiska utfallet av verksamheten.

Kommunikation och sociala medier

Kommunikationen ska fortsatt utvecklas både internt till medlemmar och externt för att nå fler. Vi vill driva mer opinionsbildning genom att utveckla kontakten med media och öka närvaron i sociala medier.

Vi vill också hjälpa och stimulera kretsarna att synas i sociala medier. Genom stärkta kontakter med kretsarna från både kansliets och styrelsens sida vill vi öka vår genomslagskraft och deltagandet i föreningens aktiviteter på alla nivåer. Vi vill att de 28 kretsarna i Skåne ska känna ett ökat stöd och intresse från länsförbundet. Därför har styrelsens ledamöter närmare kontakter med dessa. Det kan då bli en alternativ väg att gå om man vill diskutera och få tips exempelvis till en ny verksamhet i kretsen, om man inte vill vända sig till länsförbundets kansli direkt.

Arbetet för att regelbundet skicka nyhetsbrev till alla medlemmar vi har e-post till fortsätter.

Naturskyddsföreningen planerar på riksnivå en förändring av vårt hemsidesverktyg. När så sker kan det bli aktuellt att åter arrangera utbildningar för kretsarna.

Barn-, familj- och ungdom Naturkollo

Vi ska arrangera sommarkollo för barn mellan 10 och 14 år. Kollot kommer att arrangeras under 4–5 dagar under inledningen av sommarlovet 2020. En projektledare startar planeringen under vintern 2020. Projektledare samt naturpedagoger kommer att få en ekonomisk ersättning samt assistans av Naturskyddsföreningen. De som anlitas kommer att ha erfarenhet av naturpedagogiskt arbete gentemot nu aktuell åldersgrupp. I programmet kommer det att ingå fågelskådning, studier av vattendjur, grod- och kräldjur, fladdermöss, trollsländor, lek och tävlingar med naturtema samt kunskapstest med utdelning av Naturfalken. Vi hoppas på att Fältbiologerna vill delta och berätta om sin verksamhet. Kollot finansieras genom projektbidrag från Postkodstiftelsen.

Biologisk mångfald

Invasiva främmande arter

Under 2020 avser vi att fortsatt brett informera om invasiva arter i Skåne. Hur man känner igen

Jättebalsamin är en av många invasiva främmande arter som idag tyvärr är vanliga i Skåne.

Under året satsar vi på att informera om hur man kan gynna vilda djur och växter i sin absoluta närhet. Vilka växter lockar till exempel bin?

dem, hur de kan bekämpas och vad de kan ställa till med. Våra informativa sidor om invasiva arter i Skåne är mycket välbesökta men de ska utökas och spridas, kanske i tryckt form och i samarbete med fler aktörer. Kanske även praktiska, konkreta kurser för de som vill veta hur man själv kan bekämpa dessa arter.

Hjälp bina!

Under 2020 fortsätter vi vår satsning på att hjälpa bina. En del av detta sker i anslutning till riksförningens kampanj Operation Rädda Bina, men vi ska också lansera en egen sajt: hjalpbina.se. Hemsidan ska innehålla konkreta tips och mycket inspiration med inriktning på trädgård. Vi ska också hålla minst fem kurser om hur man skiljer på olika arter bin och stödja kretsar som behöver material till exempelvis mässor.

Under året planerar vi också en konferens om vilda bin. Arrangemanget kan komma att arrangeras som en så kallad kretskonferens där alla medlemmar är välkomna.

Våtmarker

En satsning på våtmarker ska sätts, bland annat då det centralt inom föreningen tillgängliggjorts sökbara medel för ändamålet. En arbetsgrupp har tillsatts och under 2019 påbörjades arbetet med att ta fram olika förslag som medel ska sökas till. Vi avser att i första hand utnyttja de expertkunskaper som redan finns i vår organisation kring inte minst groddjur, trollsländor och stork.

Biologisk mångfald i Skåne 2021

Konferensen om biologisk mångfald, som vi är

huvudman för, arrangeras vartannat år med stöd av Region Skånes miljövårdsfond. Konferensen utgör en mötesplats för alla intresserade av ämnet biologisk mångfald i Skåne. Kommuner, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, och andra yrkesverksamma är representerade, likväl som ideella krafter i organisationer verksamma i regionen. Under denna intensiva helg sprids ny kunskap och diskuteras bevarandeåtgärder i olika miljöer. Konferensen har flera deltagaravgiftskategorier för att även locka ideella organisationer och unga. Naturskyddsföreningen i Skåne har ansvar för konferensens ekonomi, ansökningar, avtal med föreläsare, redovisning och samordning, och planeringen för 2021 startar under 2020.

Biologiska mångfaldens dag

Denna dag infaller varje år den 22 maj och vi samordnar och sprider de aktiviteter som våra kretsar och andra arrangerar under dagen.

Den skånska kronhjorten

Den skånska kronhjorten är en arbetsgrupp hos Naturskyddsföreningen i Skåne. De skånska kronhjortarna tillhör, till skillnad från kronhjortar i övriga landet, nominatunderarten *Cervus elaphus elaphus* vilken invandrade till Sverige efter den senaste istiden. Gruppen, vars syfte är att värna om och skapa goda livsbetingelser för den skånska kronhjorten, består av naturvårdare, markägare, viltvårdare och andra samhällsaktörer. Vi vill sprida kunskap och information om artens ekologi och förvaltning och utgöra en plattform för aktörer som önskar bevara en livskraftig kronviltstam i Skåne.

Några av uppgifterna är att initiera, möjliggöra och genomföra inventeringar, undersökningar

Det finns mycket få naturliga platser där storkar kan häcka. En nödvändighet är därför att konstgjorda fundament uppförs i nödvändig omfattning.

och forskningsstudier med syfte att förbättra vården av kronhjort och motverka skador. Vi vill också vara en inspirations- och kunskapskälla och skapa engagemang för Skånes magnifika landskapsdjur – kronhjorten. Information om gruppens arbete finns på www.skanskkronhjort.se

Storkprojektet

Projektet fortsätter arbetet enligt den modell som förfinats och vidareutvecklats de senaste åren. Varje år sparas ett antal årsungar för avel och häckningsmogna placeras de så att de inte går ihop med nära släktingar.

Par med minst två framgångsrika häckningar bakom sig släpps ut i slutet av mars, då de fria storkarna normalt återvänt från vinterkvarteren. Syftet är att få dem att etablera sig i områden som bedöms ha rätt förutsättningar för häckande storkar.

Den enskilt viktigaste metoden för att etablera en flyttande stam av häckande storkar, är att sörja för en maximal flyttning av ungfåglar. Detta möjliggörs genom att släppa ut ca 100 som kan flytta med de som fötts i frihet. På sikt kan den stationära stammen ersättas av den flyttande.

Eftersom det inte är naturligt att ettåriga storkar vistas i häckningsområdet fångas de som inte flyttat in. Detta görs vintertid genom att mata in dem.

Utsläppshägnen rymmer 8–10 storkar. På vintern flyttas några vuxna par till hägnet. På våren, när paren släpps ut, hålls några ungstorkar kvar för att öka chanserna att paren ska stanna och häcka. Platserna väljs ut med hjälp av ett kartmaterial över lämpliga miljöer framtaget av en forskargrupp vid Lunds universitet.

Samtliga storkar som föds i Skåne, samt enskilda vilda storkar, ringmärks för att göra det möjligt att följa storkarnas rörelser. Utöver en ring med nummer på det högra benet sätts tre färgade plastringar på det andra benet. Färgringarna kodar mot ringnumrets siffror och gör det möjligt att identifiera storken på långt håll. Nymärkta storkar förses med en större ring med inskription istället för färgringarna.

De storkar som övervintrar i Skåne stödutfodras när det är så kallt att de inte kan hitta mat. Detta är den enda stödutfodring som sker utanför hägnen: de fria storkarna ska på egen hand klara av att föda sig och sina ungar under den tid då de normalt hade vistats i Skåne. Häckningsframgången är ett kvitto på landskapets kvalitet.

Årligen arrangeras ett tiotal publika aktiviteter för allmänheten. Till det kommer ett 20-tal föredrag och privata guidningar vilka utöver spridning av information genererar inkomster till projektet.

Vild och bortskämd

Vild och bortskämd är ett samverkansprojekt ägt av Länsstyrelsen i Skåne, där Naturskyddsföreningen i Skåne arbetar tillsammans med länsstyrelsen, skogsstyrelsen, skogssällskapet, jägareförbundet i Skåne, jordägarförbundet, viltforskare och privata skogsägare. Projektet har som syfte att sprida kunskap och skapa en attitydförändring när det gäller utfodring av vilt och de effekter som utfodringen kan ha. Genom träffsäkra budskap, inspirerande och kunskaps-höjande filmer samt ett brett medialt perspektiv ska projektet lyfta enkla naturligt foderskapande åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden i både skogs- och jordbruksmark.

Övrig verksamhet

Omställning

Omställning skall genomsyra och vara en självklar del av vår verksamhet och engagera människor på både lokal och regional nivå. Vi ska fortsätta samarbeta med Studieförbundet och andra aktörer för en omställning Skåne. Vi vill också fortsatt uppmuntra och marknadsföra omställningsprojekt. Detta kan omfatta konkreta tips och råd för att förenkla enskilda människors valmöjligheter till att förändra sina vanor vad gäller till exempel mat, kläder, transporter och energi.

Volontärer

Det är fortsatt allt fler och särskilt yngre som efterlyser konkreta uppdrag att genomföra i vår förening. Att upprätta volontärsuppdrag av olika slag, ett kontinuerligt utbud och rutiner för detta är därför av mycket stor vikt för att lägga grund för mer engagemang både regionalt och lokalt. Uppdragen kan exempelvis utgöras av att beskriva smultronställen (till app och hemsida), att hjälpa kretsar med hemsidor och aktivitetskalender, att röja och slått/praktisk naturvård (Hörjel och kretsars ängar), mata storkar, översätta hemsidor och programpunkter till andra språk, genomföra butiksundersökningar och vara funktionärer på utställningar, evenemang och mässor.

Regionalt producerade baljväxter

Vi vill stimulera till ökad produktion och konsumtion av regionalt odlade baljväxter som skördas för sina proteinrika frön, som bönor, linser och ärtor. Detta sker i samverkan med bland annat Hushållningssällskapet, SLU och Matkooperativet i Helsingborg. I arbetet ingår att skapa och visa på

Gråärt

nya användningsområden för regionalt producerade baljväxter. Övergripande syftet med detta är att öka biologisk mångfald i odlingslandskapet, minska klimatpåverkan från livsmedel, förbättra folkhälsan samt sist men inte minst att tillföra nya smakupplevelser i våra måltider. En av våra arbetsmetoder är att sprida de egna recept på baljväxter som tagits fram inom projektet.

Handla miljövänligt

För tredje året i rad är även detta årets tema för Miljövänliga veckan, vecka 40 = 26/9-4/10, Fixa grejen, med tonvikt på att dela med sig av det man redan äger av föremål och kunnande. Däremot flyttas den stora Klädbyttardagen, som brukar äga rum i skiftet mars/april, till Prylbyttardagen lördag 3/10.

Länskontakten för Handla Miljövänligt i Skåne kommer att tillsammans med Naturskyddsföreningens rikskansli bjuda in till ett inspirations- och upptaktsmöte inför Miljövänliga veckan. I år blir det i augusti eller september. Färdigt material visas och vi delar med oss av tips på hur vi kan få fler att Fixa grejen och även att bli medlemmar i föreningen. Lunchen knyts till bland annat länsförbundets satsning på regionalt odlade baljväxter.

Hörjelogården

För verksamhet på Hörjel hänvisar vi till verksamhetsplanen för Stiftelsen Hörjelogården.